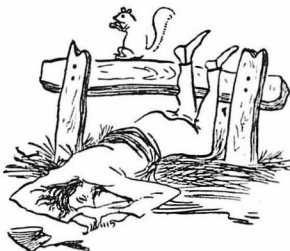

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΟ ΕΡΗΜΟ ΧΑΝΙ

— Γιατί δεν μιλάγες, μορέ; ρωτήσαμε τον ξενοδόχο.
— Άχ, παιδιά μου κι' αδέρφια μου, μάζεψτε, δεν ξέρετε τί τραβάω με τους Τούρκους!...

Κοίταν μπρούμυτα...

— Πήγαινε να μάζεψεις φωνιά, Τράβα άμέσως! τού είπαμε.
— Παιδιά μου κι' αδέρφια μου, άγρια έχω να τρωπέσετε να κοιμηθήτε. Μά ξύλα δεν έχω ούτε ένα τόσο δύε λαβιά, κι' εδω κοντά να πόρουμε δεν βοήσεται κανένα δέντρο! Μέσα οι τοίχοι είνε γυμνοί και τρώπω το ταβάνι. Μηπως αφήσαν τίποτα τα σκυλιά!...

Είμαστε μοιραίοι, και τώρα ποζάμε σταθεί τόσοη ώρα, το κρύο μάς περνούαζε ως το κόκαλο.

— Λοιπόν, τί θα γίνη; ρωτήσαμε.
— Νά προχωρήσετε και νά πάτε στ' άλλο χάνι, μάζεψτε ο πονηρός αυτός χωριάτης. Εκεί έχει ξύλα άφθονα. Ήταν ένας Τούρκος του χάνι, μά σημάχησε.

— Ναι, μά οι διαβασίτοι χωριάτες μάς είπαν πως είδαν φωνιά να κείη μέσα, όταν περνούσαν από εκεί και φοβήθηκαν να πλησιάσουν! Ξέρομαι τί άνθρωποι και τί στοιχεία είνε εκεί μέσα!... Τών Τουρκαλάδων πράγματα. Καλύτερα ναμνε να μη βγούνη.

— Εγώ θα γίνω, φώναζε άξαφνα άπ' το δρόμο, που στέκονταν ψηλός και μαύρος στο ψηλό του άλογο, σαν φάντασμα και μυστήριο τής νύχτας ο άξιωματικός. Θά μείνετε αυτού έσως; Μιλούσε στους χωριάτες, χωρίς νά απευθύνη ούτε μια λέξη σε μάζε.

— Μορέ, ποιος είνε αυτός; Ρωτήσαμε οίγα τους χωριάτες.
— Ξέρομαι κι' εμείς! Στο δρόμο άναμωθήκαμε και μάς είπε να πάμε συντροφιά μαζί του.

— Δεν σάς είπε τ' όνομά του;
— Και μήπως μίλησε όλοτεία;
— Τί είνε; Γέρος, νέος;
— Ένας μαύρος είνε, με κατάνερο γενάκι. Δεν φαίνεται καλά. Έχει κατεβαμένη τη κατσούλα!

— Όποιο θέλει να μείνη, άς μείνη, φώναζε ξανά ο μυστηρώδης άξιωματικός. Εγώ θα φύγω!
— Εγώ σάς συμβούλευω να μη μείνετε! μάς είπε κι' ο Χατζής.

Παιδιά μου κι' αδέρφια μου, για το καλό το δικό σας. Δεν είνε σιγουριά εδω. Μη μείνετε, στο Θεό που πιστεύουμε, σάς λέω!...
— Θά μείνετε; φώναζε και πάλι ο άξιωματικός.
— Όχι, Ήμεις δεν μένομε. Του άποχωρήσαν οι χωριάτες.
— Ε, τότε τί κάθεστε; Έμπρός!
— Κι' εμείς τί θα κάνουμε; Ρωτηθήκαμε άναμταξύ μας.

Διαφωνήσαμε όμως. Άλλοι θέλανε να μείνομε κι' άλλοι να πάμε στ' άλλο χάνι.

— Έμεις, βρεγμένοι καθώς είμαστε, θα κοκκαλώσουμε εδω. Φωνιά δεν έχει. Τι να κάνουμε; Εγώ λέω να τραβάμε!... είπα στους συντροφούς μου.

Και ξεκινήσαμε. Βαδίζαμε επί δυό ώρες μέσα στα νερά σιωπηλοί, βαρφοί, άμυλθοι. Θά ζόντεναν μεσάνυχτα. Άπό τις τέσσερες είχε νυχτώσει. Έξασα άναμώσαμε μπρός μας μια λίμνη από βορζόνερα.

— Και τώρα, τί θα κάνουμε; ρωτηθήκαμε.
— Θά βουτήξουμε μέσα και θα πάμε! είπαν μερικοί.
— Μέσα στα νερά; φώναξα.
— Μήπως φοβάσαι μη βραχής;
Μπήκαμε λοιπόν στο νερό, πληρώμα δρόμο άκμα και φτάσαμε τέλος στο άλλο χάνι. Χαμηλό και μακρύ, σαν βαπόρι ήταν το χάνι αυτό. Ίσις χαλαμάδες τον έχονάσε λαμπερή φωτιά, που φαινόταν σαν νά έκαιγε άπ' άκρη σ' άκρη και μέ-

σα. Σιγά-σιγά πλησίασαμε για νά κρυφουκταξώμε άπ' τις χαλαμάδες.

Καμιά είκοσαριά εύζωνοι προηρόντοσαν άπολαστικά γύρω σε δυό-τρεις θεοράτες φωτιές, ποζάμε άνάφει. Ήσαν πεσμένοι με τα μούτρα μπρός στις φλόγες τις τεράστιες, που ζόρναν σαν μεθυσμένες λάμπες, από πάνω τους όρθές, ή καθάλλικουόντες άγρια προσημένα άλογα, τα κούτσουρα τά άναμμένα!...

Τραβηχτήκαμε στη λάντα, για νά μη τους ξαφνίσουμε και φωνάζαμε με τρότο:
— Έξέρτε από το χάνιμου!
Άκούστητε τότε από μέσα θόρυθος πολής.
— Ποιοί είνε ούρέ; ρωτηθήκαμε.

— Καλοί.
— Χριστιανοί είνε, ούρέ;
— Όρθόδοξοι.
— Τί είδους Χριστιανοί;
— Στρατιώτες. Σεις τί είνετε αυτού μέσα; Εύζωνοι;

— Ναι.
— Χωράμε κι' εμείς στο χάνι;
— Μετά χαράς.

Κι' άνοιξε άμέσως ή πόρτα, που μάς φάνηκε σαν ν' άνοιγαν του Παράδεισου ή πύλες.

Θεοράτοι δέντρον κορμιοί είχαν σωριαστεί και μέσα και φλεγόντοσαν θερμίνοντας τά πάντα και τους πάντας. Ο καιμένος ο Μακρής, έπεσε όλος άπάνω στη φωτιά κι' άχρίαν τα βρεγμένα ρούχα του, σαν νά διαλύονταν όλος σε καπνούς άτμους! Άίγο άκμα και θά πέθανε στο δρόμο άπ' την ταλαιπωρία. Μόλις τιν είδα έτσι κοντά στη φωτιά έστρεξα να πίσω ένα μουσαλίνα κονιάκι, που είχα στο γυλιό μου άβηκτα, άγορασμένο στη Κοζάνη, για νά του δώσω να πιη και νά συνέβη, μά δεν έπιφανε ούτε σάλα μέσα από κονιάκι. Ο Πατριός ο χαροτοέσης τότε κομφήξει όλο!...

— Γι' αυτό, τού είπα, όλο και Τούρκους έβλεπε στο δρόμο!... Τί έγινε το κονιάκι, μορέ;
— Δεν ξέρω! Ρώτησε τούτονε εδω! Και μουδάειζε τά όπισθά του. Αύτος καθότανε άπάνω κι' ήταν κρυμμένος. Θά το ρούφηξε!...

Ο Μακρής όμως είχε τόσο κοροαστεί, που έσκυψε, γονάτισε στη φωτιά, σαν νά προσέγγονταν κι' άποκοιμήθηκε εκεί πάνω. Οι εύζωνοι μόλις μάς είδανε βρεγμένους, μ' έδειξη τη φωνιά, τη Ρομειλιώτικη βεγγένα, μάς παραχώρησαν τις θέσεις τους, γύρω στη φωτιά, μάς στρώσαν άχυρα για νά καθήσαμε άπάνω, μάς φέσανε κάτι λιναρές μ' άνοιματισομε και έπροβημοπήθηκαν να απέλτσον τον Μακρή με μια καλά!...

Ο Πλαστήρας την λιμπίστησε.
— Βρέ, ποί τη βρήκατε αυτή;

— Νά, ένα σκυλί μεγαρισμένο ξεπατώσαμε εκεί πίσω. Ήσαν δυό κρυμμένοι, όταν μπήκαμε εδω κι' ο ένας ήθελε να μάζε χτυπήση! Τόν έφαγε λοιπόν το μαύρο φειδί. Τόν άλλο που έσκυψε και μάς φώναζε εμάνες τόν άφρησε να πίνη να γαβή, να φύγη. Άμα τόν βγάλανε έξω έφεγε σαν νά του είχαν βάλει νεφτι!... Τά πόδια του από το τρέξιμο, χτυπούσανε στ' αυτιά του.

— Και τόν σποτωμένο, τί τόν κάματε;
— Νά εκεί πίσω είνε. Τρώει άλογοκοπιές με άνοιχτο το στόμα! Και μάς έδειξαν ένα σωρό από σβονιές και σάτια άχυρα, που μαύριζαν εκεί πίσω σε μια γωνιά.

Άπάνω στού σωρού την κομφή, δυό πόδια ανθρώπινα έξείχαν, με κάλτσες άσπρες μάλλινες, που από ώρα τά έντίταξα και μου φαινόntonταν μέσα στο θαμπορφόμιο της φωτιάς, σαν δυό καθήμενα περισσότερο σ' έρωτική φωλιά.

Ήσαν ένα δαυλι και πήγα να τόν δω. Κοίτοταν μπρούμυτα, σαν στραβοτρωσασμένος, με το κεφάλι γυρισμένο, με το στόμα και τά μάτια άνοιχτά, και τά μαυλιά του βρεγμένα από αίμα.

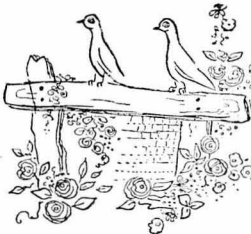
Ήταν ένας άντρας πάρα πολύ ψηλός, μεσόκοπος την ηλικία, μ' ένα πλατύ ζωνάκι στη μέση κατακόκκινο. Τό κεφάλι του ήταν βυθισμένο μέσα στις σβονιές και τά χέρια του είχαν σκαλίσει τά άχυρα, εκεί τριγύρω, σημάδι πως ξεψύχησε με σπασμούς και άγνια. Ξεψύχησε κι' έμεινε εκεί στραπατσαρισμένος και άναγυρισμένος, από το δυνατό χαροπάλεμα!

— Άμάν-Άμιάάάάν-Άμάν!

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ή συνήχεια.

Ήταν σαν ένα παράξενο λιθάνιστηρι.

Ένομιζε κανείς πως ήταν περισσότερία μέσα σε έρωτική φωλιά.

Θέρος-τηγρός-πόλεμος!

— Άμάν-Άμιάάάάν-Άμάν!